

OCENA RATINGOWA POZNANIA

SYSTEM OCEN RATINGOWYCH

System ocen ratingowych jest opisywany wskaźnikowo za pomocą kodu literowego (od „Aaa” do „D”), który określa wiarygodność kredytową emitenta. Został on po raz pierwszy wprowadzony w 1909 roku w USA przez Johna Moody'ego i jest stosowany do dzisiaj. W 1973 roku agencja Fitch Publishing Company jako pierwsza rozpoczęła używanie w ramach kategorii symboli dodatkowych „+/-”.

Osobno oceniana jest zdolność kredytowa długo- i krótkoterminowa. Wyróżnia się dwa poziomy ocen: wyższy - inwestycyjny i niższy - spekulacyjny. Poziom inwestycyjny oznacza zdolność podmiotu do spłaty odsetek i kapitału, czyli niskie lub umiarkowane ryzyko, natomiast poziom spekulacyjny wskazuje, że ryzyko spłaty jest duże. Stosowane przez agencje ratingowe określenie „wysoka jakość” oznacza niskie ryzyko inwestycyjne, czyli wysokie prawdopodobieństwo spłaty zobowiązań, a „niska jakość” to wysoki poziom ryzyka i zagrożenie spłaty zobowiązań.

Chociaż agencje stosują własne systemy ocen, nie różnią się one w zasadniczym stopniu przy walorach długoterminowych, a kombinacje symboli: liter, cyfr (1, 2, 3) i znaków (+) i (-) dokładnie określa poziom i bezpieczeństwo zwrotu długu przez emitenta.

System ocen stosowany przez trzy największe agencje: Moody's Investors Service, Standard & Poor's oraz Fitch IBCA jest w zasadzie podobny. Ocena zawierająca trzy lub dwie litery „A” oznacza bardzo bezpieczne inwestycyjne papiery wartościowe („wysoka jakość”), natomiast jedna litera „A”, trzy litery „B” i dwie „a” wskazuje na walory nadające się do celów inwestycyjnych („średnia jakość”). Dwie lub jedna litera „B” oraz przynajmniej po jednej literze „C” lub „D” oznaczają papiery spekulacyjne. Kategoria „C” obejmuje walory o dużym ryzyku zwrotu zainwestowanego kapitału, natomiast ocena z literą „D” określa papiery bardzo ryzykowne, emitowane przez podmiot niewiarygodny („niska jakość”).

Dodanie znaku (+) lub (-) względnie cyfr (1), (2) lub (3) określa względną pozycję w ramach głównej kategorii. Dodatkowo wszystkie oceny mogą być uzupełnione miernikiem prognozy jej zmiany w najbliższych latach: pozytywnym - może wzrosnąć, negatywnym - może spaść, stabilnym - bez znaczenia.

Kategoria inwestycyjna długoterminowa. Najwyższy poziom, wskazujący na bardzo wysoką zdolność podmiotu do płacenia rat kapitałowych i odsetek. Ryzyko niespłaty zobowiązania w całości w terminie jest zerowe Aaa (Moody's), AAA (S&P oraz Fitch IBCA). Wysoki poziom, wskazujący na wysoką zdolność podmiotu do płacenia rat i odsetek. Aa1, Aa2, Aa3 (Moody's), AA+, AA, AA- (S&P oraz Fitch IBCA)

Średni poziom, wskazujący na możliwość obniżenia jakości walorów przy wystąpieniu zmian w koniunkturze gospodarczej lub w sytuacji politycznej A1, A2, A3 (Moody's), A+, A, A- (S&P oraz Fitch IBCA)

Zadawalający poziom, wskazujący na odpowiednią zdolność dopłacenia rat i odsetek przy jednoczesnej większej możliwości wystąpienia obniżenia jakości walorów przy wystąpieniu zmian w koniunkturze gospodarczej i sytuacji politycznej Baa1, Baa2, Baa3 (Moody's), BBB+, BBB, BBB- (S&P oraz Fitch IBCA)

Kategoria spekulacyjna długoterminowa Średni poziom, wskazujący na średnią zdolność podmiotu do płacenia rat kapitałowych i odsetek, niepewność pełnego zwrotu zainwestowanego kapitału wraz z odsetkami Ba1, Ba2, Ba3 (Moody's), BB+, BB, BB- (S&P oraz Fitch IBCA)

Poziom poniżej średniego, wskazujący na niewystarczającą gwarancję spłaty rat i odsetek B1, B2, B3 (Moody's), B+, B, B- (S&P oraz Fitch IBCA)

Poziom niski, wskazujący na możliwość nie wywiązania się podmiotu ze zobowiązań z powodu niesprzyjających warunków finansowo-ekonomicznych Caa (Moody's), CCC (S&P oraz Fitch IBCA)

Poziom bardzo niski, wskazujący na bardzo duże zagrożenie spłaty rat i odsetek Ca (Moody's), CC (S&P oraz Fitch IBCA)

Poziom ryzykowny, wskazujący na zagrożenie spłaty z powodu wszczętego lub przewidywanego postępowania upadłościowego C (Moody's, S&P oraz Fitch IBCA)

Poziom bardzo ryzykowny, wskazujący na niewiarygodność emitenta z powodu zaległości w płatnościach zobowiązań a odzyskanie zainwestowanego kapitału będzie możliwe w przypadku likwidacji podmiotu D (Moody's, S&P oraz Fitch IBCA)

Dwie agencje: Standard & Poor's oraz Fitch IBCA stosują dodatkowo oznaczenia uściślające klasyfikacje. Fitch IBCA wykorzystuje oznaczenia: "S" (przyznana ocena jest zawieszona), "LOC" (przyznana ocena bazuje na gwarancji banku), "Conditional" (przyznana ocena jest uzależniona od pewnych okoliczności), "Withdrawn" (przyznana ocena została cofnięta) oraz oznacza trend oceny ratingowej w stosunku do ostatniej klasyfikacji poprzez symbole strzałek. Natomiast agencja Standard & Poor's stosuje następujące dodatkowe oznaczenia: "c" (wyemitowano papiery z opcją), "L" (kwota długu jest zabezpieczona skarbowymi papierami wartościowymi), "p" (ocena tymczasowa), "*" (warunkowa kontynuacja weryfikowania oceny w zależności od dodatkowych danych), "r" (zobowiązania o wysokiej zmienności), "NR" (bez ratingu), "NM" (bez znaczenia). S&P określa także prognozę trendu oceny w najbliższych latach.